

A központi választmány tartott összesen 20 ülést, melyben folyó ügyek is tárgyalattak, de oly intézkedések is tétettek, melyek e megye és népéletére kiható jövővel bírnak.

Beérkezett összesen eddig 108 drb. mind el- látattak, felterjesztés és átirat 122. sz. melyek egy pár kivételével mind közügyünkben tétettek.

Az egyesület híven céljához, 1876 tavaszán közgazdasági ügyünk előmozdítása céljából rigai lenna gal kísérletet tett, mi e megye egyházi helyi és gazdasági viszonyához alkalmas lévén, 1877 év tavaszán lentermelesi vándor tanítást rendezett e megye területén, melyet a gazdaközönség elég érdeklődéssel fogadott, minek alapján 44 hctó rigai lennagot hozatott az egyesület vételárban kiosztás végett, melyből azonban a beállott árvizek következtében felvidéken és az erdőhályi helységekben, melyek a lentermelésre legalkalmasabbak, 104 hctó vettetett csak el. 1878 év tavaszán Csik- megye területén tartott hasonló vándortanítást kellő érdekesség mellett.

Azon reményben, hogy gazdaközönségünk ezen, a buzánál többet jövedelmező ipar és kereskedelmi növénytermelést nagy mértékben felkarol-adják, egyesületünk az idén is 44 hctó rigai lennagot hozatott, melyből semmi sem adatott el. Jóllehet mint igazolva van, a termés áztatlanul vát- tartott be az egyesület által és pedig tisztességes árban. Oka nézetem szerint e téren a közönség az, hogy gazdáink részint szegénység miatt nem vehetik a drága magot, részint pedig egyszerű ter- mésből szárazak akarnak kapni. Pedig, hogy többet kapnak egy fald után 6 hónap alatt mint buza vetés után 2 évben, arról bizonyoságot tett több gazda, ki már lenne termelt és beváltott.

Földmívelés ipar és kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságának ez ügy érdekében e helyen is meleg köszönetet mondok hazafias eljárásáért, midőn a kétszeri lenmag szállítást Rigától Zsol- nánig portó és vámentesen, az első évt Zsolnától Brassóig félárban, a másodikikat pedig egész díj- mentesen szállítatni kegyeskedett, illetve a szállít-ási költségeket megtérítette.

A három évi termelésből eddig beváltott az egyesület 312.12 kilométert 1065 frt. 23 kr. értékben azon célból, hogy a kézbesítést az egyesület eszközli, melyre már a szükséges gépeket meg is szerezte, és hogy a terményt piaciképesse tegye és gyorsan kikészíthesse, gőz áztatást alkalmaz és a Belga módszer szerinti lentő és simítógépet használja a kikészítésénél, melyeknek alkalmazása csak rövid idő kérdése.

A lentermelésnek mint igen jövedelmező gaz- dasági ágának mentől nagyobb mérvben elterje- dése érdekében tisztelettel kérem a t. közgyűlést, méltóztasson határozatlag kimondani, hogy ezen ügyben a megyét megkérli, hogy hasson oda, mi- szerint azon községek, melyek a lentermelésre al- kalmas helyiséggel bírnak, magok közötti kiosztás végett a község pénztárából vegyenek lenmagot, mert csak így remélhető, hogy ezen fontos ipar- növény termelése meghonosul.

Másik nevezetes alkotás, melyet az egyesület ipati ténen tett: a szövészeti tanműhely berende- zése. Ugyanis földmívelés ipar és kereskedelmi mi- niszter ur ő nagyméltósága 1877 év decemberében Binder Lajos gépészmérnököt, ki mint okleveles gépészmérnök 2 évig Szász- és Németországban képezte ki magát a műfónásban, mint felügyelőt kinevezte és beküldötte az egyesülethez azon utasítással, hogy e téren az egyesülettel együttesen megállapított terv szerint az ipar fejlesztéséhez fogjon és azt teljes igyekezettel fokozatosan emelni és fejleszteni törekedjék.

Az egyesület választmányja megértve a kor intő szavát és a fensőbb helyről jött utmutatást 1877 év dec. 22-én tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a rendelkezése alatti Zimmer- mann-féle alaphól, mely ép e célra lett adva, a szövészeti tanműhely berendezésére szakértő Bin- der Lajos javaslatára 2400 frtot utalványoz a szük- séges műszerek beszerzésére, melylyel Binder fel- ügyelőt bízta meg, ki azonnal el is utazott Szász- országba. 1877 évi március hóban már megindult a munka és foly jelenben, hogy mily eredmén-nyel és a szövészeti ipar terén mily fokozatosan, arra nézve legyen elég azon elismerés, melyet mindjárt kezdetben a földmívelési miniszter ur tett.

Az egyesületnek ezen tanműhely berendezése körül nagy szolgálatot tett Sepsisztgyörgy város közönsége, mely az intézetnek ideiglenesen, ma- gas haszonbérrel bár, helyiséget adott. A nagyra törekvő kis városnak ez, de általában a közmive- lődés terén szerzett érdemei nem szorulnak dicsé- retre. Vajna minden kis városnak így lelkes elő- járósága és közönsége lenne!

(Folytatása köv.)

Az ő Felsége, Erzsébet királyné

védelme alatt álló Magyar országos segélyező nő-egylet következő felhívást intézte megyénk kös- pánjához.

Budapest, 1879. ápril 24.
Méltóságos főispán ur!

Mellékelve van szerencsénk ő Felsége alatt álló magyar országos segélyező nőegylet alapsza- bályait és egy aláírási ívet küldeni.

Az alapszabályokból azon meggyőződést fogja méltóságod meríteni, hogy az egylet célja nemes,

háboru idején a hazavédelmében elserencsétlene- dett harcosok ápolása s ugy ezek, mint családjaik segélyezése, béke idején minden nagyobb szeren- csétlenségénél segély nyújtása az érző szív költé- szete. Az egylet ezen emberbaráti feladatát csak ugy töltheti be teljes mértékben, ha az egész or- szág hőljei körülötte tömörülnek.

Ezen okból egyrészt a tagdíjat igen csekély összegre, évi 1 frtra szabta meg, másrészt fősulyt fektet a fiók, illetőleg vidéki egyletek mentől na- gyobb számban megalakítására, s azok önálló mű- ködésére.

A kezdet nehéz, de meg vagyunk győződve, hogy sikerülend hazánk összes műveltebb nővilá- gát érdekfeszítősségünkbe vonni és így elérni cé- lunkat.

Ismerve méltóságod hazafias érzületét, alulirt központi választmány egész bizalommal fordul méltóságodhoz, hogy t t az alakítás nehéz munkájában hathatós segíteni kegyeskedjék.

Főkérelmünk oda terjed, hogy az alapsza- bályokat néhány lelkes hölgy között kiosztani, aláírásokat gyűjteni, főkegyeletek alkotásában s ezekből a vidéki választmány megállapításában fá- radozni s az eredményt velünk közölni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel vagyunk

Magyar országos segélyező nőegylet
Központi választmány
gr. Zichy Nándorné, s. k.

Román lapok a magyarnyelvről.

A brassói „Gazetta Transilvaniei“ 31-ik szá- mának vezércikkében párhuzamba állítja az 1868. és az 1869-iki törvényeket és azokból azon követ- keztetést vezeti le, hogy minden újabb törvényes intézkedés csakis a nem magyaroknak adott jog- gok megconszoktatását célozza, s cikkét következőleg fejezi be:

Eddig még csak a kezdetnél vagyunk, csak is ezentul fogjuk tapasztalhatni, hogy mit jelent az, ha a kecske teljesíti a kertész szerepét. Tehát nagyon helyesen gondolkoztak azok, a kik azt mondták: mitsem használhatnak nekünk azon jog- gok, melyeket nekünk megadtok, hogyha magatok lesztek azoknak keresztül vitelével megbízva. Ad- játok meg nekünk a lehetőséget arra, hogy ma- gunk védhessük meg jogainkat, hogy kieszközöl- hessük, miszerint azok respectáltassanak általatok nem kevésbé, mint mások által.

Ez a jogok nagy garancia kérdése, a mely- ről más alkalommal fogunk szólni.

A bukaresti „Timpul“ május 1-én kiadott 85. számában hosszabban értekezik a magyarnyelv kötelező tanításáról szóló törvényjavaslatról és ezeket mondja:

Ugy látszik, hogy ez ügy nagyon világos. Majdnem csodálkoznánk a felett, hogy hogyan van ez, hogy Magyarországon csak most készítnek egy ilyen törvényt, a melyre Franciaországban Angliában, Németországban, Olaszországban és Romániában szükség sincsen, mert fel sem tehet- jük azt valakiről, hogy azon nép nyelvét a mely közt él, megtanulni ne akarná. Es, hogyna Romá- niában találkozzunk ember, a ki románul megta- nulni nem akarna, a kevésbé okosok méltatlan- kodnának, az okosabbak pedig békében hagyják a szegény emberkét, ki azt hiszi hogy körünkben boldogulhat a nélkül, hogy nyelvünket tudná.

Ámde a magyar birodalomban egészen más- kép állanak a dolgok.

Elmondja azután, hogy az előbb említett or- szágok egyuttal nemzeti államok, míg Magyaror- szág polyglott állam, mert — ugy mondja — a magyar közjog szerint a király nem szól népéhez hanem népeihez és Erdélyben nem egy, de több nemzetről tesznek említést a régi törvények. El- mondja, hogy ezen elv kifejezést nyert az 1868-iki nemzetiségi törvényekben is és cikkeket ezeket említi:

A Habsburgok birodalmában nem egyszer ki- sértetett meg az államba a nyelv egységet behozni megkísérelte ezt II. József császár, nem különben a magyarok, valamint a németek is az 1848—49-ki évek után, most a magyarok megint megpróbálják. Ezen terv soha sem sikerült és nem is fog soha sikerülni, mert a természet törvényeivel ellenkezik. Magyarország mindig egy több népből alkotott állam volt és lesz is és azon kormány a mely ezen helyzetet megváltoztatni próbálja, megbukik.

A románok megadták a budapesti kormány- nak az alkalmat, egy Magyarországi 3 milliónyi népének is egy elég fontos szomszéd állam sim- pathiáikat mások szerették meg. A törvény végre fog hajtani, de annál rosszabb a magyarokra nézve, mert ezen törvénynek végrehajtása lesz majd azon fegyver, a melylyel a hatalmi polceról ledöntetnek.

Meghívás

A sepsisztgyörgyi önkéntes tüzoltó-egyesü- let 1879. május hó 11-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart.

Tárgyai: 1877 és 1878. évi számadásokról az igazgatóságnak a felmentés megadása és az egye- sület alakítása. Egyszersmind felhívatik az egyesü- let minden tagja, hogy az ülésre teljes szereléssel je- lenjék meg.

Az 1879. áprilhó 27-én tartott rendkívüli köz- gyűlésből.
A parancsnokság.

A királyné térdeplője. Azon ajándékok közt, melyekkel ő Felségeik ezüstlakodalma alkalmá- val szűkebb családi körük megörvendeztetve, van Gizella és Valéria főhercegnőknek egy ajándéka is: egy drága térdeplő felségasnyok számára, mely- ben az ünnepély napján ő Felségeik áldoztak. Gi- zella főhercegnő izapés és művészi kivétel hi- mzését készített a terítőre, melynek két selymöt hu- szonöt különféle színváltozatú rózsá disziti. A tér- deplő jelenleg a bécsi palota házi kápolnájában van. Még két anyagot fog reátétetni a királyné. Az anyagok kezében kis táblácskába a két fő- hercegnő névbetűi lesznek bevésvé.

— A királyné ő Felsége e hó 7-én délben 1 óra- kor meglátogatta az „Erzsébet“ árvaleányházat. A királyné Festetics grófnő palotahölgy kíséretében kétfogatu nyitott udvari kocsin éppen az ebéd vó- gezte után érkezett az intézetbe. Matzinger Lujza kisasszony igazgatónő a bejárásban fogadta ő Fel- ségét s az e közben folyosóra gyült nagyobb s ki- sebb leányok hangos éljenzéssel üdvözölték a Fel- séges vendéget. A 9 éves Raics Irma néhány szó- val üdvözölte a királynét, mire ő Felsége bemutat- tatta magának Miksics Gilla, Zadra Mari és Julia tanítóőket s Balázi Károlin házasszonyt. „Azért jöttem,“ mondá ezután a királyné, „hogy megnézzem az intézetet,“ s megszemlélte az intézet helyiségeit a növendékek kézimunkáit és behatóan tudakozó- dott az intézet viszonyai, a növendékek szorgalma stb. felől. Fél óra mulva ő Felsége a növendékek éljenzése közben elhagyta az intézetet, s az idő- közben az utcán össze gyült sokaság lelkes kiáltá- sai közt ült kocsiá s hajtatókat végig a sugáturon. ő Felsége világos-szürke, sötét csikós ruhát, s fekete, tollas szalmakalapot viselt.

— A sepsisztgyörgyi ev. ref. egyházi da- lárda, folyó hó 18-án a „Sugás“ nevű erdei mulató helyen májálíst fog rendezni. Ezen dalárda több- nyire egyszerű iparos polgárokból alakult és áll fenn évek óta, elismerést érdemlő buzogással felel meg kitűzött céljának. Midőn ezen egyület s ana- nak szerény törekvést melegen ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe: kedvező, idő esetén előre is jóidőtöltést ísólunk. A mint értesülünk, nem csak a polgári és iparos de az előkelőbb osztályok is — már előre is tömeges részvételt ígértek. Figyel- metzétjük a közönséget ez ügyre vonatkozó fal- ragaszokra!

— Meghívás. A háromszékmegyei tanító-egye- sület orbai köre folyó hó május 20-ikán közgyü- lést fog tartani. A gyűlés tárgyai: 1) Az énekkar gyakorlata 2) Gyakorlati előadás a „Természet- rajzból“ Bibo József tanító által. 3) Ennek bírlata 4) Az Eötvös-egylet, és a kör-pénztárnok száma- dásának megvizsgálása. 5) Indítványok. Barátoson 1879 május 8. V é k á s Lajos elnök.

— József főherceg a „B. Corr.“ értesítése szerint legközelebb Szegedre szándékozik utazni, hogy a nagy szerencsétlenség színhelyét meg- tekintse.

— Haynald Lajos kalocsai érseknek legutóbbi Budapestre menetele alkalmával érdekes kalandja volt a hajón. Egy gyönyörű 17 éves leányka nyit- tott be a kabinjába e szavakkal: „Érsek ur, én zsidó leány vagyok, de annyi sok szépet és jót hallottam érsek ur felől, hogy nem bírtam ellenál- lani azon kívánságomnak, hogy megláthassam.“ A főpap mosolygott s székel kínálta meg vendé- gét, ki pár pillanatyai beszélgetés után örömtől ra- gyogó arczaal futott övéhez, elmondani; hogy „látta az érseket.“

— Vasut a Vezuvon. Rómából jelentik: Az olasz közmunkaügyi miniszterium a mult héten megadta az engedélyt egy a Vezuvon építendő fo- gas kerékű vaspályára. A munkálatokat azonnal megkezdették, s reménylik, hogy augusztus 1-én már közlekedni lehet az uvasuton.

— Az erzsébetfalvi egyemeletes iskola föl- szentelése vasárnap reggel ment végre. Az ünne- pélyt taracklővesek jelezték, s Szikrássy Alajos házában, hol az előljáróság ez ideig ingyen hasz- nálta a helyiséget tanács és tantermekül, szép számu közönség gyült egybe. A templomban meg- tartott istentisztelet után az új iskolaépületbe tör- tént a bevonulás, hol az érkezőket az erzsébetfalvi férfi dalegylet a magyar néphymnusszal s Suda Já- nos iskolaszéki elnök emlékbeszéddel fogadta. A megegytett egyházi szertartású felszentelés után Tóth József kir. tanfelügyelő tartott alkalmi beszédet, ezuttal az elhunyt iskola-gondnok Török Flóris arcképet leplezven le az új tanácsterembe. Dél- után az iskola növendékek részére, a volt iskola- gondnok özvegy Török Flórisné májálisszerű mu- latságot rendezett.

— A léghajó feltalálásának jubileuma. Mon- golfier Adelaid kisasszony, a léghajó feltalálójának egyik leánya még életben van s 89 éves. Nagy vagyona van, s nem rég egy párisi muzeumnak oda ajándékozta azon érem másolatát, melyet Ho- udon készített, s mely a két híres Mongolfier test- vért ábrázolja. Ez érem a léghajó feltalálásának emlékére készített. Mint az angol „Ne“ írja, Fran- ciaországban most intézkedéseket tesznek, hogy a nevezetes eseménynek, mely 1783-ban Lyon mellett történt, százados évfordulóját megünnepeljék.

— Párisi apróság. A férj roppantul, köhög. A nőcske kétségbe van esve. Találkozik egy barát-